

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 271/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 26C/86/2015, postupu Krajského súdu v Trnave v konaní sp. zn. 10Co/9/2023 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/92/2024 zo 16. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 4. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 26C/86/2015 a postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 10Co/9/2023 a porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania. Žiada aj o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom z dôvodu svojej nemajetnosti.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd rozsudkom č. k. 26C/86/2015-335 z 20. septembra 2022 zamietol žalobu sťažovateľa o náhradu škody a nemajetkovej ujmy (výrok I), žalovanému 2 priznal voči sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II) a žalovanému 1 a 3 voči sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal (výrok III). Na základe sťažovateľom podaného odvolania krajský súd rozsudkom č. k. 10Co/9/2023-448 z 28. februára 2024 rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovaným 1 až 3 nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 10. apríla 2024.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením zo 16. júla 2024 odmietol pre nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania, a to povinného zastúpenia advokátom podľa § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta celkovú dĺžku konania. Je presvedčený, že ak okresný súd rozhodol po vyše 4 rokoch od podania žaloby a krajský súd rozhodol takmer po 9 rokoch od podania žaloby, došlo k porušeniu jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Sťažovateľ ako nemajetný občan žiadal o poskytnutie právnej pomoci určením advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, avšak rozhodnutím Centra právnej pomoci mu nárok na právnu pomoc nebol priznaný (rozhodnutie Centra právnej pomoci je predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, pozn.). Sťažovateľ si preto dovolanie vyhotovil sám, založil ho na relevantnom dôvode, ktorým sa najvyšší súd vôbec nezaoberal kvôli formálnemu nedostatku, za ktorý sťažovateľ nemohol. Postupom najvyššieho súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia, preto došlo k porušeniu práva na spravodlivé prejednanie veci (čl. 6 ods. 1 dohovoru), základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy) a základného práva na právnu pomoc v konaní (čl. 47 ods. 2 ústavy).

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zbytočnými priet'ahmi súdov rozhodujúcich o žalobe sťažovateľa. Sťažovateľ namieta aj porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s odmietnutím jeho dovolania pre nesplnenie podmienky právneho zastúpenia v dovolacom konaní.

IV.1. K namietanému porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia

sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

7. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť v čase, keď bolo konanie ako celok právoplatne skončené (rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom krajského súdu 10. apríla 2024, pozn.), a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia) podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

8. Sťažovateľ osobitne namieta porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý odmietol jeho dovolanie z dôvodu nesplnenia podmienky povinného právneho zastúpenia.

9. Otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Jej posúdenie je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (III. ÚS 450/2017). To, samozrejme, neplatí, ak by najvyšší súd posúdil otázku prípustnosti dovolania ústavne neutržateľne v neprospech sťažovateľa.

10. Najvyšší súd pri odmietnutí dovolania sťažovateľa nepostupoval svojvoľne ani nezákonne, keďže povinné zastúpenie dovolateľa v dovolacom konaní advokátom je obligatórnou procesnou podmienkou dovolacieho konania podľa prvej vety § 429 ods. 1 CSP. Obligatórnou náležitosťou riadne podaného dovolania podľa § 429 ods. 1 CSP druhej vety je, že musí byť spísané advokátom (k tomu aj IV. ÚS 489/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018). V sťažovateľovom prípade nebola splnená ani jedna z podmienok vyplývajúcich z § 429 CSP a sťažovateľ tieto nedostatky neodstránil v lehote na podanie dovolania.

11. Prvky svojvôle nemožno ustáliť ani v postupe okresného súdu, ktorý nevyzval sťažovateľa na odstránenie uvedených nedostatkov, keďže bol o podmienkach dovolacieho konania náležite poučený v rozhodnutí krajského súdu. Uvedený postup je v súlade s § 436 ods. 1 CSP, ktorý upravuje procesný postup súdu prvej inštancie pri existencii vád dovolania podľa § 429 CSP.

12. Ústavný súd s poukazom na uvedené uzatvára, že postup najvyššieho súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia, hodnotí ako zákonný a ústavne udržateľný. V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade

s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv a slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 1 výroku tohto uznesenia).

IV.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu